

Plenum

Torsdag 10.1.2019 kl. 16.00—19.42

2.2. Muntlig fråga om sänkning av bränsleskatten (Jari Ronkainen saf)

Muntligt spörsmål MFT 218/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Nästa fråga, ledamot Ronkainen från sannfinländarnas riksdagsgrupp, varsågod.

Debatt

16.27 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Suomi on pitkien etäisyyksien maa. Suomessa ei pärjää ilman autoa joitain poikkeuksia lukuun ottamatta. Kumipyörät pyörittävät koko yhteiskuntaa, kun tavarat ja ihmiset liikkuvat.

Marraskuussa kansalaisaloite niin sanotun dieselveron eli käyttövoimaveron poistosta sai ennätysajassa tarvittavat 50 000 allekirjoitusta. Nyt tukijoita on jo lähes 120 000. Myös perussuomalaiset esittivät jälleen vaihtoehtobudjetissaan polttoaineveron laskua. Tämä ei hallitukselle kelvannut. Liikkumisen kustannuksilla on merkittävä vaikutus työssäkäynnin kannattavuuteen ja kuluttajahintoihin. Kysynkin: miksi te, arvoisa hallitus, ette halua koh- tuullistaa polttoaineveroja, vaan kuritatte edelleen suomalaista?

16.28 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin on aivan selvää, että Suomessa, kuten edustaja hyvin mainitsi, pitkien etäisyyksien maassa, se yksityisauto on aivan välttämätön siinä arjen elämässä, sen pyörittämisessä, töissäkäynnissä ja asioiden hoitamisessa, ja se tulee olemaan sitä tästä pitkälle tulevaisuuteen. On vaikea nähdä näillä etäisyyksillä, että vaihtoehtoisia välineitä on. Meidän täytyy pitkällä tähtäimellä pyrkiä siihen, että nämä ovat mahdollisimman päästöttömiä, jotta myöskin tärkeisiin ilmastotavoitteisiin päästään.

Mitä tulee autoilun verotukseen, niin meidän täytyy kerätä meidän hyvinvointiyhteiskunnan, sen palveluiden pyörittämiseen, infran rakentamiseen ja turvallisuuden tarvittavat verorahat jostakin. Yhteiskunnallinen sopimus on ollut se, että meillä on tietyllä tasolla oleva autoilun verotus ja polttoaineverotus. Hallitus on tehnyt ohjelmassaan ennustettavaa veropolitiikkaa, ja polttoaineveron keventäminen ei ole kuulunut siihen, vaan se on pidetty nykyisellä tasolla.

Mitä tulee tähän käyttövoimaveroon, niin yksittäin sen poistaminen kansalaisaloitteessa esitellyllä tavalla ei ole oikeastaan mahdollista, vaan pitäisi tarkastella [Puhemies koputtaa] koko polttoaineen ja autoilun verotus [Puhemies: Aika!] kokonaisuutena, ja siihen on hyvä mahdollisuus kevään hallitusneuvotteluissa.

Punkt i protokollet PR 139/2018 rd

Puhemies Paula Risikko: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.29 Jari Ronkainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eipä taida olla tulossa helpotusta somalaisten liikkumiseen. Huolestuttavalta näyttää myös siksi, että eilisessä MTK:n puheenjohtajatentissä demarit, vasemmistoliitto ja vihreät kannattivat polttoaineverojen korotuksia ensi kaudella. Vain perussuomalaiset ovat lähteneet tästä poskettoman kalliista ilmastotyöryhmästä pois. Keskusta ajaa niin älytöntä sekoitevelvoitetta polttonesteisiin, että hinnat voivat nousta jopa kymmeniä senttejä litralta. On tietysti hienoa, että näin ennen vaaleja hallitus ja vihervasemmisto näyttävät verotushalunsa. Hyvä hallitus, onko teillä mitään aikeita helpottaa työssäkäyntiä ja logistiikan kustannuksia? Tehän vain pahennatte suomalaisten tilannetta.

16.30 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun näitä ratkaisuja tehdään esimerkiksi tärkeästi ilmastomuutoksen torjumiseksi, niin kyllä meidän pitää pitää huolta siitä, että kustannukset kotitaloudelle pysyvät kohtuullisina, ja tämä koskee myöskin autoilua. Tehdään mieluummin sellaisia rakenteellisia ratkaisuja esimerkiksi autoveroon, ajoneuvoveroon ja polttoaineverotukseen, joilla päästään kohti sitä, että meidän autokantamme uusiutuu, ja tehdään ratkaisuja, joilla joukkoliikenteen käyttö on mahdollista — siellä, missä se mahdollista on — ja mennään sitten näillä kohti tavoitteita. Pidetään kuitenkin kustannukset siellä kotitaloustasolla järjissään, koska, kuten todettua, auto on välttämätön niin monelle ihmiselle Suomessa.

Mutta haluaisin muistuttaa siitä, että autoveroa on kevennetty tämän hallituskauden aikana, ajoneuvoveroa kevennettiin vähän aikaa sitten ja kahteen otteeseen me olemme myöskin käyttäneet romutuspalkkiota, joka on ollut suosittu ja jolla on pyritty tavallisia ihmisiä tukemaan autojen uusimisessa. Eli kyllä myöskin tässä autoilijan politiikassa on mielestäni tehty [Puhemies koputtaa] ihan järkeviä liikkeitä.

16.31 Rami Lehto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaiset haluavat pitää koko Suomen asuttuna. Myös keskusta ja siniset halusivat ennen pitää koko Suomen asuttuna, mutta ette halua enää. Meillä on pitkät välimatkat Suomessa. Meillä on pitkät työmatkat Suomessa. Polttoaineiden osuus on suuri työmatkakustannuksista. Mutta silti hallitus ajoi läpi lain biopolttoaineiden sekoitevelvoitteesta ja jakeluvelvoitteesta, joka on yli tuplasti kireämpi kuin EU-direktiivi olisi velvoittanut, ja tämä nostaa ensi vuosikymmenellä huomattavasti polttoaineiden hintoja tankilla. Pääministeri Sipilä, te ajelte Jumalan selän taakse yli 100 000 euron Teslalla — sähköautolla. Teitä ei haittaa, mitä polttoaine maksaa tankilla. [Antti Kurvinen: Halventavaa puhetta!] Kysynkin teiltä, pääministeri Sipilä: mitä te haluatte sanoa pienituloiselle duunarille, kun palkasta entistä suurempi osuus menee ensi vuosikymmenellä työmatka-autoiluun tai kulkemiseen?

16.33 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Autoilu on edelleen Suomessa välttämätöntä ja tulee sitä jatkossakin olemaan. Olemme sen takia pitäneet myöskin huolta siitä, että autoilun edellytykset tulevat jatkossakin olemaan Suomessa hyvät. Haluamme kuitenkin mahdollistaa myöskin sen, että meillä on autoilun osalta myös vaihtoehtoisia polttoaineita käytettävissä, koska dieselin — joka on keskeinen polttoaine etenkin raskaassa ajoneuvoliikenteessä, lentoliikenteessä ja

Punkt i protokollet PR 139/2018 rd

merenkulussa — markkinahinta on jatkuvasti kansainvälisesti nousussa. Tältä osin uusiutuvat polttoaineet ovat tärkeä mahdollisuus, jotta voidaan nykyisellä autokannalla edelleenkin liikkua ja samalla myöskin huolehtia siitä, että liikenteen päästöjä voidaan tältä osin pitää kurissa. Kaikesta huolimatta on tärkeä muistaa, että dieseliä tullaan tarvitsemaan tulevaisuudessa, mutta meillä on oltava ratkaisuja myöskin sen osalta, että meillä on olemassa vaihtoehtoiset käyttövoimat.

16.34 Johanna Karimäki vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutoksen torjunta on nyt ihmiskunnan tärkeimpiä tehtäviä, ja sen takia autoverotuksenkin täytyy noudattaa ilmastonmuutoksen torjuntaa. Yksi hyvin tärkeä asia, joka torjuu ilmastonmuutosta, olisi biokaasun vahvempi suosiminen. Se on myös kotimainen polttoaine, jos sen tuotantoon kannustetaan.

Täytyy sanoa, että hallitus on tehnyt sen hyvän teon, että olette antaneet konversiotuen, niin että ihmiset voivat muuttaa autojaan kaasukäyttöisiksi. Mutta sen sijaan kaasuautoilijoita rangaistaan sitten sillä, että autoverotus taas nousee tämän konversion jälkeen, ja se on todella ristiriidassa biokaasun kulutuksen suosimisen kanssa. Kysynkin: mitä hallitus tekee tämän asiantilan korjaamiseksi? Kysyisin myös: mitä hallitus tekee kotimaisen biokaasun tuotannon edistämiseksi?

16.35 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Todellakin biokaasu on yksi keskeinen käyttövoima, jota jatkossa voidaan jatkojalostaa niin, että sitä voidaan käyttää yksityisautoilun mutta myöskin raskaan liikenteen hyväksi ja esimerkiksi kaupunkien linja-autoliikenteessä.

On myöskin totta, että tältä osin meillä on ristiriita käyttövoimaverotuksen ja sen hallituksen esityksen osalta, että tuetaan biokaasuautojen konvertointia. Olen tässä samaa mieltä kuin mitä valtiovarainministeri tässä äsken totesi, että on syytä katsoa koko käyttövoimaverotusta uudelleen, katsoa niin, että se kannustaa niin ammattidieselin mahdollisuuksien kehittämistä kuin sitten myöskin biokaasun edistämistä. Mutta tämä vaatisi laajan kokonaisuudistuksen ajoneuvo- ja autoveron sekä samoin käyttövoimaveron kohdalla. Myöskin EU:ssa tätä kokonaisuutta mietitään, ja senkin takia on hyvä, että tämä voidaan seuravissa hallitusneuvotteluissa sopia.

16.36 Simon Elo sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On varsin posketonta, että perussuomalaiset syyttävät sinisiä, Suomen Maaseudun Puolueen perillisiä, [Naurua] siitä, että me emme kunnioittaisi maaseutua. Teidän puheenjohtajanne — teidän puheenjohtajanne, perussuomalaiset — sanoi Maaseudun Tulevaisuuden paneelissa, että maaseudulla asuvat asuvat Jumalan selän takana. Meille sinisille maaseutu on Luojan silmäterä eikä Jumalan selän takana. [Naurua]

Silti täytyy sanoa, että kyllähän tässä nyt on mennyt vähän liian pitkälle. Ilmasto on tärkeä, mutta ilmastohysteria ei ole järkevää. Henkilöautopäästöt Suomessa tuottavat 9 prosenttia kaikista päästöistä. Vähäpäästöinen virtanen haja-asutusalueelta ei ole se, jolta pitäisi eniten nyhtää, eikä meidän pidä myöskään mennä Kallion ratikkakiskoilla kolistelevan viiksihipsterin avuksi liiallisesti vaan pitää huolta siitä, että ilmastotekoja tehdään ilman ilmastohysteriaa. Siksi kysynkin arvoisalta valtiovarainministeriltä: haluatteko poistaa autoveron, niin kuin siniset haluavat?

Punkt i protokollet PR 139/2018 rd

Puhemies Paula Risikko: Ministeri Orpo, ja myös pääministeri halusi jo äsken pienen puheenvuoron.

16.37 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksella on veropolitiikassa selkeä oma ohjelmansa, jonka edustaja Elo hyvin tuntee. Emme ole tämän hallituksen tiimoilta tekemässä uusia päätöksiä. Meillähan tuorein oli se, että autoveroa käytännössä kevennettiin uuden mittausmenetelmän sisälle ajamisen myötä noin 100 miljoonalla eurolla, mikä on merkittävä alennus.

Mitä autoveron tulevaisuuteen tulee, niin mielestäni tämä ilmastokysymys on aivan kaikki kaikessa, ja meidän pitää tehdä sellaisia ratkaisuja, jotka auttavat tavallista suomalaista keskituloista ihmistä vaihtamaan auton vähäpäästöiseen, pienipäästöiseen. Siksi minusta olisi järkevää, että tulevalla kaudella päästöttömät ja vähäpäästöiset autot vapautetaisiin tai ainakin autoveroa kevennettäisiin. Mutta mitä koko autoverosta luopumiseen tulee, se vaatii pitkän siirtymäajan, pitkän suunnitelman, koska myöskään ei voi aiheuttaa häiriötä tärkeään autokauppaan.

16.38 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten puheenjohtajan mukaan asun Jumalan selän takana eli Oulussa. Olen sieltä Oulusta kulkenut täällä Helsingissä puulla kulkevalla autolla, turpeella kulkevalla autolla, dieselillä, bensalla ja sähköllä, ja kaikilla sieltä asti tänne kyllä hyvin kulkee.

Oma ajatteluni lähtee siitä, että koko Suomessa pitää pystyä liikkumaan, jokaisen suomalaisen liikkuvuus pitää pystyä takaamaan, ja useimmille ainoa mahdollisuus on henkilöauto.

No miksi sekoitevelvoitetta? Sekoitevelvoitteessa siis sekoitetaan esimerkiksi bensiiniä tai dieseliä biopolttoaineeseen ja sitä biopolttoainetta tehdään esimerkiksi männystä, ja se taas tuo työtä sille suomalaiselle duunarille, joka kulkee töissä. Me emme ole öljyvaltio, niin kuin naapurimme Norja on, mutta näin Suomestakin tehdään öljyvaltio, kun teemme biopolttoaineita ja sekoitamme niitä fossiilisiin polttoaineisiin.

16.39 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ilmastokysymys on iso ja erittäin tärkeä, ja sen vuoksi olisi tärkeää hahmottaa myös se, että pelkästään yksittäiset toimenpiteet eivät ole ratkaisu, vaan meidän täytyisi katsoa tätä asiaa kokonaisuutena — ylipäättänsäkin sitä, miten meidän ihmisten olisi edullisempi kulkea töihin ja helpompi kulkea töihin, miten Euroopan vanhin autokalusto saadaan uusittua vähemmän päästöiseksi. Olette tehneet varmasti oikeitakin ratkaisuja autokannan uusimiseksi autoveron alentamisella ja romutuspalkkiolla, mutta nämä kaikki ovat olleet kädenojennuksia isotuloisten tai niiden puoleen, jotka pystyvät hankkimaan uuden auton. [Timo Heinosen välihuuto] Muun muassa romutuspalkkio on aiheuttanut sen, että on romutettu vähemmän päästöisiä autoja, jotka olisivat olleet tarpeen köyhien tai pienempituloisten ihmisten autokannan uusiutumisessa. Suomessa on 500 000 työssä käyvää, jotka elävät alle köyhyysrajan. Sen vuoksi tämä kysymys on myös eriarvoisuuskysymys. [Puhemies koputtaa] Meidän täytyy päättää siitä kokonaisuudesta, [Puhemies: Kysymys!] millä me mahdollistamme tämän kaikille. Näettekö myös te tämän isona kysymyksenä ettekä yksittäisinä tekoina?

Punkt i protokollet PR 139/2018 rd

16.40 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ilmastokysymys on iso kysymys, ja liikenteen merkitys siinä on huomattava varsinkin tässä kokonaisuudessa, kun puhutaan päästökaupan ulkopuolisista ratkaisuista.

Liikenteen osalta me olemme täällä yhdessä eduskunnassa linjanneet sen, että liikenteen tulisi olla hiilineutraali vuoteen 2045 mennessä. Tämä on mahdollista saavuttaa vain hyvin monenlaisilla toimenpiteillä, ja se vaatii ei ainoastaan liikenteeseen liittyviä toimenpiteitä vaan myös toimenpiteitä, jotka liittyvät tuloverotukseen ja muihin verotuksen ratkaisuihin niin, että jokainen pystyy tekemään omia valintojaan sen mukaisesti ja pystyy sitä kautta osallistumaan ilmastotekoihin ja ilmastoratkaisuihin.

Mutta se vaatii myöskin sen, että me teemme jo tänä päivänä itsellemme polkua siihen, miten tästä sitten eteenpäin voitaisiin katsoa. Ja sitä varten on tehty erilaisia selvityksiä, jotka antavat eri työkaluja, eri ratkaisuja, joita on sitten keskenään punnittava. Romutuspalkkio on loppujen lopuksi tuonut hyvin paljon uusia vähäpäästöisiä ajoneuvoja liikenteeseen ja poistanut kaikista vanhimpia autoja liikenteestämme pois. Mutta tämä on vain yksi, hyvin pieni osa kokonaisuudesta.

Frågan slutbehandlad.